

DIE GRAVITON KRISIS

Simon Rand
Reeks (7)

Jef van Staden

Toe die son een nag net na middernag opkom, het Simon Rand die Breinduiwels op die maan gaan soek, maar hy was baie verras toe hy hulle eindelijk vind op die laaste plek waar hy hulle ooit kon verwag het.

En toe hy en sy vriendin Nina as gevangenes na 'n ver planeet gestuur word, het hy nie die ontvangs verwag wat hulle daar te beurt geval het van die eteriese wonderwesens wat daardie planeet bewoon nie. Dit is dan ook net daar waar die breinduiwels hulself misreken het.

Simon Rand teen die Breinduiwels

DIE GRAVITON KRISIS

deur

JEF VAN STADEN

Uitgee deur

PRONKBOEKE

POSBUS 972, JOHANNESBURG

1962

DOELWIT : DIE MAAN

INHOUD

1. Doelwit : die Maan	5
2. Verskrikking	15
3. Nuwe Skokke	26
4. Sabotasie?	36
5. Kosmiese Krisis	54
6. Die „Neutrino“-Geheim	63
7. Laaste hoop	71
8. Die ingewing	78
9. Doodvonniss vir Twee	90
10. Deur die Sluiers van Venus	98

„EERSTE omwenteling voltooi! . . . maar . . . ek . . . verloor . . . my balans . . . ek weet nie waar *onder of bo* is nie.”

Simon Rand sit vasgepen in die ruimtekapsule wat soos 'n tamaai gloeilamp op 'n hoogte van 130 myl teen 17,440 myl per uur om die planeet aarde wentel.

En dis presies een uur veertig minute sedert hy en die kapsule weggebreek het van die reusevuurpyl waarmee hulle by die ruimtebasis by Kaap Punt die lug ingeslinger is.

Die eerste uur van sy vlug het skitterend verloop. En dit was 'n triomf vir Suid-Afrika se toegewyde ruimte-navorsers wat, binne drie jaar nadat hulle met die plan begin het, die eerste ruimte-man in omwenteling geplaas het.

Maar nou lyk dit asof daar 'n ramp voor die deur staan.

„Hou die instrumente dop, ons het die kapsule onder beheer,” kom die bevel oor die radio.

Dis die stem van dr. Leo Werner, hoof van die ruimtebasis, die ingetoë, skitterende navorser wat Rand se ruimtevlug, en die eerste wat vanaf die planeet Aarde geloods word, moontlik gemaak het.

Sy lang silwer hare hang laag oor sy kort nek soos 'n maanhaar as hy vooroor buig om beter te kan konsentreer op die doek van die televisie-stel waar hy in sy kantoor by die basis by Kaap Punt sit en die vordering van die kapsule dophou.

Hy sien hoe Rand verwilderd om hom heen staar in die kapsule, asof hy benoud word. En dan sien hy ook hoe die lang man met die koperkleurige kuif probeer om los te kom van die gordels wat hom in die sitplek vashou.

„Hou die instrumente dop, Simon,” beveel dr. Werner oor die radio vir Rand. „Jy kry ’n aanval van ruimtesiekte. Maak gereed om jouself in te spuit met die teenmiddel. Die spuit is voor, links op die instrumentepaneel.”

Rand moet beur om sy oë op die instrumente te probeer kry so naar voel hy. Sy liggaam is gewigloos, hy het die eerste omwenteling sonder terugslae voltooi. Die outomatiese beheerstelsel van die kapsule was in werking en hy kon keer op keer rapporteer : „Dis wonderlik, wonderlik.”

Dr. Werner se raad help nie eintlik nie, vind hy nou. Gedurende die eerste omwenteling het hy pal sy oë op die instrumente gehou en toe het hy nie die vreemde gevoel gekry nie.

Hy onthou nou dat die verskynsel van gewigloosheid, van al die vreemde gebeure wat hy moes ervaar sedert die reusevuurpyl van die aarde af losgeskeur het, hom die meeste aangegryp het.

Reeds tydens sy voorbereiding op die grond moes hy toetse ondergaan wat baie ooreengeslaan het met wat hy nou ervaar . . . ’n liggaam sonder gewig wat in die beperkte ruimte van die kapsule sou rondgedryf het as dit nie vir die feit was dat die sterk gordels dit op die stoel vashou nie.

Die vraag wat hom keer op keer beetpak is : Wat is die geheime mag wat gewoonlik swaartekrag genoem word?

En nou voel dit vir hom hy is nêrens nie! Daar is net die oneindige *niks* om hom—ruimte, ruimte, ruimte, sonder bakens wat jy kan gebruik om te sê jy sal netnou by punt A en daarna weer by punt B wees.

Die skrilte stem van dr. Werner ruk hom uit die onsekerheid.

„Simon Rand, Simon Rand! Jou kapsule raak van koers af. Daar is fout met die outomatiese beheerstelsel. Neem jy self oor. Gereed?”

Rand se aandag skuif na die instrumentepaneel en hy sien dat dr. Werner reg is. Die kapsule het in terme van sy hoogte van die aarde af vinnig gestyg en is nou

oor die 200 myl bokant die oppervlakte van die aarde.

Hy gryp die handkontrole stewig vas en geleidelik bring hy die kapsule weer op die vorige hoogte. En hierdie nuwe probleem wat hy die hoof moes bied, help om sy aandag te verskuif van die kwessie van gewigloosheid wat hom flus so gekwel het.

„Mooi, so,” hoor hy dr. Werner sê. „Hou hom nou net so terwyl ons vasstel wat verkeerd geloop het met die outomatiese beheer.”

Dr. Werner vra ’n assistent om te help vasstel waar die fout lê. Dan sit hy die kapsule en dophou en diep in hom voel hy trots dat dit alles moontlik geword het deur sy vernuf.

Die kapsule voltooi die tweede omwenteling met Rand nog steeds aan die stuur. Dan word die fout aan die outomatiese beheermeganisme herstel en kan hy weer ’n slag terugsit, terwyl die derde omwenteling om die aarde begin.

Hy steek die kus van Afrika by die Kongo oor en skiet voort na Australië. Die omwenteling gaan nou maklik en hy begin te smul aan ’n buis vrugte. Hy begin weer wonder oor die aanval van naarheid wat hy so pas gehad het . . . en begin peusel aan die idee om dit kunsmatig, doelbewus aan te bring en dit dan te oorwin sonder om gebruik te maak van die spesiale teenmiddel waarvan dr. Werner gepraat het.

Hy kyk by ’n patryspoort uit en sien miljoene klein stofdeeltjies wat saam met die kapsule trek teen ongeveer dieselfde snelheid.

Hy rapporteer terug na die ruimte-basis : „Vreemde stofdeeltjies al om kapsule. Beweeg teen ongeveer dieselfde spoed.”

„Ons kan hulle selfs oor die beeldradio sien,” antwoord dr. Werner. „Kan nie op die oomblik presies sê wat dit is nie.”

Rand besluit hy gaan die stofdeeltjies, die instrumentepaneel en die res van die kapsule vir ’n oomblik of twee ignoreer en sy toetse waaroor hy netnou besluit het, aanvoer.

Hy het nog skaars die besluit geneem of die nare gevoel pak hom. En die grootste skok tref hom sedert hy in die kapsule geklim het.

Hy is net daarvan bewus dat hy bewus is!

Verder is daar niks. En in 'n kits is dit vir hom duidelik dat hy die grootste ontdekking gemaak het sedert dr. Werner begin het met die eerste gedagte om 'n ruimtekapsule van die planeet Aarde af te lanseer.

Dat hy as *gees, kan voortbestaan sonder 'n liggaam, 'n ruimtekapsule, 'n stoel, 'n ruimte-pak, of selfs die planeet Aarde.*

Die naardeid wat hom netnou oorval het, verdwyn in 'n oogwink . . . hy voel nou los soos wanneer 'n slang vervel en die ou bedeksel eenkant toe werp.

Hy voel hy is net. Daar is nie 'n *verlede* of 'n *toekoms* nie.

Dan ruk die harde stem van dr. Werner oor die radio hom weer terug, en is hy weer bewus van sy liggaam, van die stoel in die kapsule en van die kapsule self.

„Wat gaan met jou aan, Rand?” vra dr. Werner angstig.

„Hoekom?” vra Simon, „ek geniet die ervaring terdeë. Skeel daar iets?”

„Hmm,” sê dr. Werner, „jy het gelyk asof jy in 'n koma wegsak. Wat het jy die afgelope paar oomblikke gedoen? Jou hart het beslis stadiger geklop.”

Rand aarsel 'n lang oomblik, hy voel homself verplig om dr. Werner oor hierdie ontdekking in te lig. Dan onthou hy hoe hy dr. Werner leer ken het as 'n briljante wetenskaplike wat net in tasbare, harde feite glo.

Maar hy waag dit : „Ek het 'n vreemde ervaring gehad, dok Werner. En vir my lyk dit as nog van groter belang as die feit dat Suid-Afrika eerste was om 'n kapsule die ruimte in te stuur.”

„Ja, wat, Simon, vertel my?” vra dr. Werner vinnig.

Maar dan weet Simon Rand nie waar om te begin nie, want hy besef dat as iemand hom dit sou vertel het voordat hy dit self ervaar het, hy ook ewe skepties daarteenoor sou gestaan het.

„Ek kan nie, dokter, ek kan nie, ek sal met jou daaroor gesels as ek veilig terug is. Verskoon my.”

Dr. Werner staar in die mikrofoon wat hy nou met albei hande vashou. Sy breë voorhoof is die ene frons; hy kan dit nie kleinkry hoekom Rand hom nie wil vertel nie.

„Jou houding slaan my dronk, Rand, maar ek sal wag,” antwoord hy droog.

„Dankie,” sê Rand.

Hy voltooi nou die derde omwenteling om die aarde sonder enige moeilikheid en dan word hy teruggevoer na die aarde se atmosfeer.

Die kapsule skiet die atmosfeer binne. Rand voel hoe sy liggaam weer gewig begin kry en dan spring die laaste en grootste valskerm oop en sak die kapsule laer en laer.

En dis presies tien v.m. toe die kapsule uit die bloute verskyn en stadig daal totdat dit in die see drie myl van Robbeneiland af land.

Slegs vier minute nadat dit op die water geland het kom die eerste helikopter en word hy opgepik.

En Rand se eerste woorde nadat hy drie keer om die aarde gewentel het, is : „Ek voel wonderlik.”

Maar terwyl hy op die dek van die motorboot gelukgewens word, begin hy reeds te wonder hoe hy vir dr. Werner gaan oortuig van die grootste ontdekking wat die vlug moontlik gemaak het en wat dr. Werner glad nie verwag het nie.

Die volgende agt-en-veertig uur word Rand aan intensiewe mediese ondersoek onderwerp en word sy bewegings beperk tot Robbeneiland.

„Wat presies het gebeur toe jou hart amper gaan staan het?” wil een van die geneesheren weet wat hom ondersoek. „Ek was in die vierde dimensie,” antwoord Rand, „as ek langer daarin gebly het, sou hy dalk heeltemal gaan staan het.”

„Maar dan was jy oor die muur,” sê *die geneesheer* en tog kan ons nou absoluut niks met jou hart of jou hele gestel verkeerd vind nie. Dit kan ek nie kleinkry nie.”

„Ek ook nie, maar ek sal mettertyd,” antwoord Rand.

„Wat bedoel jy presies met hierdie vierde dimensie?“ vra ’n gesette psigiater met ’n verstrooide uitdrukking op sy gesig, „ek het gewonder of jy nie skielik ’n ruimte-kompleks ontwikkel het nie. Het iets jou daar aan jou vroeë kinderdae herinner?“

Rand rek sy gespierde lyf op die ondersoekbank uit. Hy lê met sy arms onder sy kop en hy wonder of die psigiater nie gelyk het nie, dat die vreemde ervaring wat hy tydens die vlug gehad het nie maar net as die begin van ’n kompleks beskou moet word nie.

Hy dink aan gepaste woorde hoe om die psigiater se vraag oor die vierde dimensie te beantwoord, maar na ’n paar probeerslae gee hy dit gewonne.

„Ek dink nie ek kan dit verduidelik nie; dis iets wat ’n mens self moet ervaar, anders bly dit eenvoudig maar net ’n raaisel,“ antwoord Rand. „En allermins kan ek sê dat daar iets in die omgewing was op daardie oomblik tydens die vlug wat my aan my kinderdae laat dink het. Dis dan net ruimte, ruimte—niks, eenvoudig niks, behalwe die klein kapsule hier om jou.“

„Het hulle jou nie in ’n donker kamer toegesluit toe jy ’n kind was en toe die skrik op die lyf geja nie?“ wil die psigiater verder weet.

„Nee, nee, dokter,“ antwoord Rand vinnig en hy lag, „ek kan suiwer terug onthou tot by die oomblik dat my ma my in die wêreld gebring het. Ek sien dit nog helder duidelik, daar was daardie dag ’n sonsverduistering, so erg dat die hoenders om eenuur die middag in die bome gevlieg het en wou gaan slaap.“

„Nou dan slaan dit my dronk,“ sê die psigiater, „maar ons sal jou ervaring met die oog op toekomstige ruimte-manne se voorbereiding verder moet ondersoek.“

Rand kom half orent, hy besluit hy moet hier darem nou ’n mate van beheer toepas.

„Ek sal dit self verder ondersoek, dokter,“ antwoord hy. „Ek meen die verskynsel staan regstreeks in verband met gewigloosheid. Dit beteken dat dit moeilik op aarde sal gaan aangesien ons hier natuurlik steeds onderworpe is aan die mag van swaartekrag.“

„Ek vrees die ergste as dit moet gebeur, Rand. Daar

bestaan ’n sterk moontlikheid dat jy van jou kop af kan gaan as jy dit sonder ons toesig waag. Ek is bevrees ek sal vir dr. Werner hiervan in kennis moet stel. Ek kan nie my goedkeuring aan jou plan heg nie.“

„U is vry om so ’n stap te doen wat my betref,“ antwoord Rand beslis, „ek moet ook binnekort verslag doen aan dr. Werner. Dus kan u hom maar dadelik laat weet van my houding.“

Toe hy buite die mediese gebou op die eiland kom, blaas daar ’n sterk suidooster oor die baai. Die helikopter staan gereed en minute later vlieg dit met Rand aan boord op pad na Kaap Punt en die ruimtebasis.

Rand kyk oor die kruin van Tafelberg, sien die kleed wat die berg omhul en skielik begeer hy baie intens om, al is dit net vir ’n paar oomblikke, alleen op die berg te wees en na te dink oor wat hy alles tydens die vlug met die kapsule ervaar het . . . en veral die oomblikke toe hy so totaal onbewus van sy liggaam, van die verlede en die toekoms was en tog so helder bewus was. Hy belowe homself so ’n tydjie van afsondering sodra hy met dr. Werner klaar is en hy by Nina du Toit ’n draai gegooi het. Hy wonder hoe daardie langbeen-nooi voel oor sy vlug om die aarde.

Die helikopter seil suidwaards en minute later hang dit oor die tamaai gebou van die ruimte-navorsingstasie by Kaap Punt. Dis nou net kwart-oor-vier, merk Rand. Die groenblou branders klap oral teen die kus vas, daar staan ’n skaar wetenskaplikes en tegnici op die landingstrook om hom te verwelkom.

„Die rooi tapyt is oopgerol vir jou, mnr. Rand,“ sê die loods toe hy die vliegtuig laat sak.

„Ek hoop die rooi sjampanje is ook beskikbaar,“ antwoord Henk. „Ek voel ek het ’n kosmiese dors.“

Toe land die helikopter. Rand klim uit. Bokant die gedreun van die see daver die toejuiging uit en toe tree dr. Leo Werner statig vorentoe.

Rand staan langs die helikopter en wag vir dr. Werner. Die dokter is uitgevat in ’n streepbroek en swart baadjie en ’n yslike wit angelier pronk in sy lapel. Rand sien dat die kort frisgeboude wetenskaplike swel van trots.